Тема 7. Правове регулювання страхових послуг в ЄС

ПЛАН

1. Загальна характеристика єдиного страхового ринку ЄС.
2. Правові засади страхового ринку ЄС.
3. Види страхових послуг у ЄС.
4. Захист прав споживачів страхових послуг у ЄС.

1. Загальна характеристика єдиного страхового ринку ЄС

Процес створення єдиного страхового ринку проходив в п'ять етапів

1) 1973-1979 рр. - директиви першого покоління;
2) 1988-1990 рр. - директиви другого покоління; 3) 1992-2000 рр. - директиви третього покоління;
4) 2000-2011 рр. - директиви четвертого покоління;
5) 2011 року - по теперішній час - новий етап у розвитку страхового ринку ЄС, пов'язаний зі створенням Європейського агентства зі страхування і професійних пенсій.

Страховий ринок включає три групи правовідносин:

- відносини, що складаються між інтеграційним об'єднанням і державами-членами в процесі регулювання і контролю (нагляду), а також перетворення страхової діяльності та страхових послуг в Європейському Союзі, в тому числі відносини, що складаються в процесі формування єдиного європейського страхового ринку і поглиблення його інтеграції;
- відносини між державою-членом і професійними учасниками страхового ринку (страховими і перестрахувальними компаніями, посередниками), що складаються в процесі регулювання, нагляду і примусу;
- відносини між професійними учасниками страхового ринку (страховими і перестрахувальними компаніями, посередниками), з одного боку, і споживачами страхових послуг - з іншого, або відносини між професійними учасниками страхового ринку між собою.

ЗАВДАННЯ СТРАХОВОГО РИНКУ ЄС:

- забезпечення однакового правового режиму страхової діяльності у відносинах з третіми країнами;
- вдосконалення чинного страхового законодавства Європейського Союзу;
- забезпечення однакового застосування норм права ЄС державами-членами;
- звуження регулювання на національних рівнях та його розширення на наднаціональному рівні ЄС;
- рух від мінімальних гармонізованих стандартів до деталізованих наднаціональних нормативних актів, в тому числі регламентів.

Принципи функціонування єдиного страхового ринку ЄС

- дозвільний (ліцензійний) порядок здійснення діяльності;
- взаємне визнання дозвільних актів (ліцензій);
- нагляд держави, в якому була заснована страхова компанія;
- активна взаємодія контрольних (наглядових) органів держав-членів;
- єдині стандарти надання страхових послуг на території ЄС;
- захист цілісності і стабільності фінансової системи, прозорості страхового ринку і якості продуктів, захист страхувальників.

2. Правові засади страхового ринку ЄС

ДЖЕРЕЛА СТРАХОВОГО ПРАВА ЄС:

- установчі договори ЄС: Римський договір про функціонування Європейського Союзу 1957 року у редакції Лісабонського договору 2007 року і Маастрихтський договір про Європейський Союз 1992 року в редакції Лісабонського договору;Хартія основних прав Європейського Союзу 2000 року
- директиви, регламенти: Регламент 1094/2010 Європейського парламенту і Ради від 24 листопада 2010 р про заснування Європейського агентство зі страхування і професійним пенсій
- рекомендації органів ЄС
- міжнародні договору та конвенції

Директива 2009/138 / ЄС «Про започаткування та здійснення бізнесу в області страхування і перестрахування»

(Solvency II)

вступила у силу з 1 січня 2016 року

встановлює вимоги до капіталу страхових компаній, а також вимоги до капіталу, необхідного для фінансової стійкості страховика (Solvency Capital Requirement), і до мінімально допустимому розміру капіталу, нижче якого рівень опускатися не може (Minimum Capital Requirement)

3. Види страхових послуг у ЄС.

Ст. 57 Договору про функціонування Європейського Союзу

послугами визнаються ті послуги, що надаються, які зазвичай виявляються за винагороду в тій мірі, в якій вони не підпадають під дію положень про вільне пересування товарів, капіталів і осіб

Страхові послуги:

- страхування життя
- страхування інше, ніж страхування життя (майнові види страхування, страхування відповідальності тощо)
- послуги з перестрахування
- послуги ретроцесії
- допоміжні послуги (брокерські та агентські послуги, послуги актуаріїв, сюрвеєрів)

Напрями захисту прав споживачів:

- захист прав споживачів у сфері споживчих кредитів;
- захист прав споживачів у сфері використання спеціальних платіжних засобів;
- захист прав споживачів у сфері міжнародних переказів;
- захист прав вкладників банків.